

**МЕЖРЕГИОНАЛЬНАЯ ОЛИМПИАДА ШКОЛЬНИКОВ «ЮНИОР»
ПО ТАТАРСКОМУ ЯЗЫКУ
ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЙ ЭТАП
2022-2023 учебный год
4 КЛАСС**

Критерии оценивания

Таблица ответов

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	X	X						X	X		
2			X							X	
3				X		X	X				X
4					X						
	<i>задания по 4 балла</i>										

1. Алфавит тәртибендә язылган исемнәрне билгеләгез. (4 балл)

1) Әлфия, Әминә

2) Алсу, Айзилә

3) Фәрит, Фәнис

4) Марат, Мансур

2. Кайсы сүздә басым дәрәс куелмаган? (4 балл)

1) яратабыз

2) әзерли

3) салкыная

4) кыскара

3. Кайсы рәттәге сүзләрнең барысында да нокталар урынына н хәрефе языла? (4 балл)

1) болы...да, боры...гы;

2) кара...гы, я...гыр;

3) кү...елле, урма...га;

4) тө...ге, мо...лы.

4. Тамырдаш сүзләр генә булган рәтне табыгыз. (4 балл)

1) кошларга, кошчык, кошны;

2) кайта, кайтты, кайткан;

3) эшче, эшчән, эшлекле;

4) бозау, бозлавык, бозылган.

5. Фигыль нәрсәне белдерә? (4 балл)

1) предметны

2) предметның билгесен

3) предметның санын

4) предметның эш-хәлен

6. Нинди? Кайсы? Ничэнче? Кемнең? сораулары жөмлөнөн нинди кисеге? (4 балл)
- 1) ия
  - 2) хэбэр
  - 3) аергыч**
  - 4) исем
7. Кайсы жөмлөнөн ахырында сорау билгесе булырга тиеш? (4 балл)
- 1) Мин мәктәпкә киттем
  - 2) Яңа ел белән
  - 3) Син өй эшен эшләдеңме**
  - 4) Ул китапханәгә барырга тели
8. *Мне нужен учебник твоего брата* жөмлөсөнөн дөрес тәржемәсен табыгыз. (4 балл)
- 1) Миңа абыеңның дәреслеге кирәк.**
  - 2) Миңа абыемның китабы кирәк.
  - 3) Миңа абыеңның дәреслеге кирәкми.
  - 4) Миңа абыйсының китабы кирәк.
9. Халык авыз ижаты эсәрләре ничек таралган? (4 балл)
- 1) телдән сөйләгәннәр**
  - 2) китаплар аша
  - 3) сакланмаган
  - 4) дөрес җавап юк
10. Габдулла Тукай кайда туган? (4 балл)
- 1) Арча районы Кырлай авылында
  - 2) Арча районы Кушлавич авылында**
  - 3) Балтач районы Сасна авылында
  - 4) Арча районы Өчиле авылында
11. А. Алишның «Нечкәбил» эсәрендәге төп герой? (4 балл)
- 1) Озынборын
  - 2) Умарта караучы
  - 3) Нечкәбил**
  - 4) дөрес җавап юк
12. Эсәрләреннән авторларын языгыз. (8 балл)
- “Сертотмас үрдәк” Абдулла Алиш
“Су анасы” Габдулла Тукай
“Себерке әкият” Муса Җәлил
“Ай өстендә Зөһрә кыз” Фатих Әмирхан
13. Эсәрләреннән жанрларын языгыз. (8 балл)
- “Сертотмас үрдәк” әкият
“Су анасы” әкият
“Себерке әкият” шигырь
“Ай өстендә Зөһрә кыз” хикәя

14. Бирелгән өзекне дәвам итегез, авторын, жанрын языгыз. (5 балл)

“И туган тел, и матур тел, әткәм-әнкәмнең теле!
Дөнъяда күп нәрсә белдем син туган тел аркылы.
Иң элек бу тел белән әнкәм бишектә көйләгән,
Аннары төннәр буге әбкәм хикәят сөйләгән.”
Габдулла Тукайның шигыре

15. Бу өзек кайсы әсәрдән алынган? Аның исемең, авторын, жанрын языгыз. (5 балл)

“Нәкъ Казан артында бардыр бер авыл — Кырлай диләр;
Жырлаганда көй өчен «тавыклары жырлай» диләр.
Гәрчә анда тугъмасам да, мин берәз торган идем,
Жирне өз-мөз тырмалап, чөчкән идем, урган идем.”

Габдулла Тукайның “Шүрәле” әкиятә.

16. 15 биремдә бирелгән әсәрнең төп фикерен языгыз. Әсәрдә нинди тема яктырыла? (10 балл)

Габдулла Тукайның “Шүрәле” әкиятендә табигатьне саклау темасы күтәрелә. Милләтебезнең зирәклең, акыл, батырлык, хас булуы ачыла.

17. “Минем яраткан ел фасылым” дигән тема буенча 5 жөмләдән ким булмаган инша языгыз. (20 балл)